

ANGIELSKI
PRZYJAZNY
MÓZGOWI

JUSTYNA
NOJSZEWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka angielskiego dla klas VII-VIII spójny z warianten podstawy programowej II.2 (Drugi język obcy nowożytny)

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Witkowska Elżbieta

Recenzja merytoryczna – Dorota Hołownia-Dudek
Małgorzata Stefanowicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak
Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Bobby lives in Hollywood. / Bobby mieszka w Hollywood.

Klasa / czas trwania lekcji

klasa VII / 45 minut

Cele

- ogólny: uczniowie posługują się bardzo podstawowym zasobem środków leksykalnych,
- operacyjny: uczniowie poznają słownictwo z zakresu czynności życia codziennego i form spędzania czasu wolnego, uzasadniają swoje opinie (np. w zakresie przyczyn uczenia się języka angielskiego), opisują czynności i wydarzenia z teraźniejszości z wykorzystaniem struktury czasu Present Simple, uczniowie z SPE skupiają się na opanowaniu słownictwa.

Metody i techniki pracy

dryle językowe, mapy myśli, metoda skojarzeń (żywych obrazów).

Formy pracy

indywidualna, zbiorowa.

Środki dydaktyczne

karta pracy w postaci schematu mapy myśli, patyczki z imionami poszczególnych uczniów, karteczki samoprzylepne, materiał leksykalny opracowany na platformie Quizlet.com.

Opis przebiegu lekcji

- 1. Wstęp.** Nauczyciel wyświetla zdjęcie mężczyzny na tle napisu Hollywood, a następnie pyta uczniów o wiedzę z poprzedniej lekcji, czyli zastosowanie i budowę zdań w czasie Present Simple (3 minuty).
- 2. Temat i cel lekcji.** Po przypomnieniu tych treści uczniowie mają za zadanie stworzyć podpis do obrazka, który następnie staje się tematem lekcji. Następnie warto zadać pytanie, jakiego rodzaju słownictwo byłoby najbardziej przydatne, aby móc wykorzystać wiedzę zdobytą wcześniej, co jednocześnie stanowi cel tej lekcji, który może przybrać zapis „Poznajemy słówka opisujące codzienne czynności” (3 minuty).
- 3. Kryteria sukcesu.** Nauczyciel powinien nawiązać do poprzedniej lekcji, gdy uczniowie wskazywali przyczyny uczenia się języka angielskiego. Ze względu na to, że kryteria sukcesu powinny być mierzalne, pierwsze z nich może przyjąć postać: „Znam 10 czasowników związanych z nauką języka angielskiego”. Kolejnym

krokiem będzie poznanie czasowników opisujących codzienne czynności, co jest związane z podstawowym zastosowaniem czasu Present Simple, zatem drugie kryterium sukcesu może brzmieć: „Znam 10 czasowników opisujących codzienne czynności”. Należy pamiętać, że zarówno cel, jak i kryteria sukcesu powinny być widoczne dla uczniów przez cały czas trwania lekcji, dzięki czemu można się do nich systematycznie odwoływać (2 minuty).

4. Ćwiczenia praktyczne.

I. Na początku istotne jest przypomnienie czasowników, które uczniowie podali jako motywację do nauki języka angielskiego (np. oglądać filmy, podróżować, słuchać muzyki, grać w gry komputerowe itp.). Jako że ta lista została sporządzona w języku polskim na poprzedniej lekcji, nauczyciel prezentuje stworzoną wcześniej listę słówek w postaci fiszek np. na stronie www.quizlet.com, która oferuje szeroki wachlarz sposobów nauki. Tu wykorzystamy połączenie angielskiego słówka z obrazkiem przedstawiającym daną czynność. Wizualną ekspozycję warto połączyć z drylem językowym (ang. language drill), który polega na wielokrotnym powtarzaniu danego słowa do momentu jego zapamiętania i zautomatyzowania. Nauczyciel podaje formę (np. szept, bardzo guby głos, echo), a uczniowie każdorazowo powtarzają dane słowo lub wyrażenie w określony sposób.

II. Następnie nauczyciel wręcza uczniom kartę pracy (po wypełnieniu powinna zostać wklejona do zeszytu jako forma notatki), która ma postać mapy myśli do uzupełnienia, przy czym po prawej stronie kartki znajduje się glosariusz zawierający listę 10 słówek i wyrażen wraz z ich polskim tłumaczeniem, prezentowanych wcześniej na Quizlecie (wsparcie dla uczniów z SPE). W centrum znajduje się zdanie: I learn English to... (Uczę się angielskiego, żeby...). Od niego odchodzi 10 strzałek z angielskimi określeniami z listy ustalonej wcześniej z uczniami. Zadaniem każdego jest narysowanie danej czynności lub elementu dla niej charakterystycznego (np. telewizor w wypadku oglądania filmów) w ramce na to przeznaczonej. Pod ramką jest przestrzeń na polskie tłumaczenie. Ostatnim elementem jest ramka przeznaczona na zapis zdania z użyciem danego czasownika. Ewaluacja tego zadania polega na tym, że nauczyciel wypowiada dany czasownik, a następnie losuje patyczek z imieniem ucznia, który przedstawia swoje zdanie stworzone ze wskazanym słówkiem (np. I learn English to watch films). Jeśli uczeń nie zgadza się z danym stwierdzeniem, może zastosować zdanie przeczące. Kolejno wylosowany uczeń ma za zadanie przetłumaczyć zdanie stworzone przez swojego poprzednika (15 minut).

III. Nauczyciel prezentuje uczniom kolejny zestaw 10 czasowników, tym razem opisujących codzienne czynności (np. sleep, get up, eat, drink, go to school, read, write, relax itp.). Uczniowie otrzymują listę słówek i wyrażen wraz z tłumaczeniem jako gotową wklejkę do zeszytu. Posłużą one do przedstawienia typowego dnia wymyślonej postaci, np. Boba z Hollywood i jednoczesnego treningu związanego

z dodawaniem końcówki-s w trzeciej osobie liczby pojedynczej. Ważna jest kolejność zapisu słówek, które powinny być ułożone chronologicznie (2 minuty).

5. Weryfikacja umiejętności. Zadanie rozpoczyna się od wymyślenia i narysowania Boba np. jako ludzika-kwadraciaka (por. <http://kwadraciaki.pl/>). Potem warto wspólnie z uczniami stworzyć historyjkę na bazie haków skojarzeniowych i elementów żywego obrazu opisywanych przez Tony'ego Buzana, w które należy zaangażować wyobraźnię z jednoczesnym naciskiem na m.in. barwność tworzonych skojarzeń, ich ruch, absurdalność, humor, przesadę, uszczegółowienie i zmysły. Nauczyciel wypowiada pierwsze zdanie: „*Bobby sleeps*, czyli Bobby śpi”, a jednocześnie zapisuje słówko na tablicy lub wyświetla je na tablicy interaktywnej obok Boba-kwadraciaka. Zadaniem każdego ucznia jest wyobrażenie sobie ludzika, który np. chrapie, ma śmieszny piżamę i ogromne łóżko, przy czym nauczyciel na początku może podpowiadać tworzone wizualizacje. Kolejne zdanie (tym razem układane przez jednego z uczniów) to np. „*Bobby gets up*. Bobby wstaje”. Bobby siada na łóżku, drapie się po nodze, ma potargane włosy. Kolejne zdania powstają według podobnego schematu aż do „*Bobby goes to bed*. Bobby idzie do łóżka” (tj. ostatniej czynności danego dnia). Następnym uczniem przywołuje dwa wcześniejsze zdania i dodaje własne. W analogiczny sposób należy postępować aż do ostatniego czasownika z listy. Kluczem do sukcesu są niebanalne skojarzenia, które jednocześnie są treningiem kreatywności oraz kilkukrotne powtórzenie historyjki aż do momentu, gdy uczniowie sami będą w stanie przywołać każde zdanie z pamięci. W zależności od tempa pracy grupy można dodatkowo zasugerować narysowanie Boba-kwadraciaka w każdej sytuacji z podpisaniem każdego rysunku, dla odmiany na przykład lewą ręką w wypadku uczniów praworęcznych (15 minut).

7. Podsumowanie lekcji i ocena umiejętności opiera się na wyzwaniu w postaci zapisania możliwie największej liczby czasowników poznanych w trakcie lekcji na karteczce samoprzylepnej i pozostawienia jej na drzwiach podczas opuszczania sali. Uczniowie podpisują się imiennie, dzięki czemu nauczyciel otrzymuje informację dotyczącą stopnia zapamiętania wprowadzonego słownictwa. Jednocześnie można poinformować uczniów, że kolejna lekcja rozpocznie się np. od wypisania z pamięci poznanych czasowników wraz z ich polskim tłumaczeniem (5 minut), co jednocześnie pozwoli ocenić skuteczność wprowadzonych metod zapamiętywania.

8. Ewaluacja zajęć (podczas opuszczania sali przez uczniów). Nauczyciel rysuje na tablicy termometr. Uczniowie wpisują swoje imiona w wybranych miejscach, przy czym wysoka temperatura oznacza, że lekcja była atrakcyjna i efektywna, a niska – brak zainteresowania i niskie rezultaty.

Komentarz metodyczny

Ustalenie celu lekcji i kryteriów sukcesu daje uczniom poczucie sprawczości w kwestii kształtowania lekcji.

Dryle językowe połączone z ekspozycją wizualną dają dobre rezultaty ze względu na korzystanie z dwóch kanałów zapamiętywania (słuch i wzrok), co jest istotne szczególnie dla uczniów z SPE. Można je także połączyć z zabawnymi gestami, które dodatkowo wzmocnią proces przyswajania nowego słownictwa. Warto zachęcać nawet starszych uczniów do tej metody pracy, bowiem skutecznie łączy ona zabawę z nauką.

Tworzenie map myśli jest korzystne z punktu widzenia edukacji, ponieważ wymaga przetwarzania informacji, ułatwia porządkowanie wiedzy, nadaje notatkom określoną strukturę, którą można potem analizować na różne sposoby, a także stymuluje zmysły, emocje i wyobraźnię. Proponowane zadanie przechodzi od słowa kluczowego, przez jego graficzną projekcję, aż do stworzenia zdania w czasie Present Simple, dzięki czemu uczeń musi przetworzyć i wykorzystać dane słowo na kilka sposobów, aż do najbardziej pożądanego, czyli zastosowania go w wypowiedzi pisemnej, a potem ustnej. Uczniowie z **SPE** mogą poprzestać na graficznej wizualizacji danego słówka i przetłumaczeniu go.

Aby uatrakcyjnić formę karty pracy warto skorzystać np. z platformy www.canva.com, która w prosty i intuicyjny sposób umożliwia tworzenie niestandardowych map myśli. Alternatywnym, acz nieco bardziej czasochłonnym rozwiązaniem jest stworzenie przez uczniów własnych map z wykorzystaniem wzorów ramek dostępnych np. w tutorialu <https://www.youtube.com/watch?v=w8QXHjQKv00>.

Druga część materiału leksykalnego (dotycząca czynności dnia codziennego) bazuje na pamięci słuchowej, a zarazem jest ściśle połączona z rozwojem kreatywności (uczniowie mają za zadanie wymyślić nietypowe skojarzenia związane z kolejnymi czynnościami wykonywanymi przez Boba, a następnie stworzyć notatkę rysunkową ze zdaniami pisanymi lewą ręką (aktywizacja obu półkul mózgowych) – jeśli zabraknie czasu na lekcji, może to być zadanie domowe dla chętnych.

Ewaluacja w postaci wypisania przez uczniów listy zapamiętanych słówek daje nauczycielowi możliwość sprawdzenia zakresu opanowanego materiału leksykalnego oraz poprawności zapisu, co będzie punktem wyjścia do zajęć opartych na czytaniu i pisaniu.

Proponowany scenariusz rozwija kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia wypowiedzi, wielojęzyczności oraz kompetencje w zakresie uczenia się.